

Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
www.overijssel.nl
overijsselloket@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Provinciale Staten van Overijssel

Inlichtingen bij
[REDACTED]
Telefoon 038 [REDACTED]
[REDACTED]@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
21.11.2023	D2023-11-006456	2023-063297	1 van 3		21-11-2023 00:00	

Onderwerp: Brief aan PS Actualisatiebrief Regionale Energiestrategie 2023

Bijlage 1
Bestuurlijke rapportage

Bijlage 2
Toelichting investeringsplan 2024

Bijlage 3 en 4
Beantwoordingsbrieven aan de RES-regio's

Toezending aan Provinciale Staten met oogmerk:
 ter informatie

Wij hebben afgesproken om u regelmatig te informeren over de stand van zaken van de Regionale Energiestrategieën (RES). Met deze brief informeren we u over de laatste ontwikkelingen.

Sinds 2019 werken we in de Regionale Energiestrategie aan gezamenlijke ambities

In de RES (West Overijssel en Twente) hebben gemeenten, waterschappen, netbeheerders en de provincie Overijssel, doelen en een strategie bepaald voor het opwekken van duurzame energie. Medio 2021 zijn de doelen en strategie in de RES 1.0 vastgelegd (PS 2021/0135350). De totale ambitie voor Overijssel is 3,3 TWh grootschalige opwek van duurzame energie door zon en wind op land voor 2030 (1,8 TWh voor West Overijssel en 1,5 TWh voor Twente). In de RES zijn naast de ambitie voor opwek, ook ruimtelijke ontwerpprincipes (zoals clustering), het streven naar een verhouding 60%-40% voor wind en zon, en het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom opgenomen. Zo houden we rekening met netcongestie en zorgen we voor zorgvuldig ruimtegebruik.

De gezamenlijke afspraken hebben wij in ruimtelijk beleid vastgelegd

Om de doelen te halen is het van belang dat alle partners op basis van hun verantwoordelijkheid de afspraken uit RES 1.0 verankeren in hun ruimtelijk beleid. Dit betekent dat de gemeenten in het proces naar de RES2.0 toewerken naar de (sub)regionale verdeling van de 60% wind en 40% zon en bovenal uiterlijk 1 juli 2023 zoekgebieden hebben aangewezen.

Als provincie hebben we de afspraken uit de RES 1.0 opgenomen in de Omgevingsvisie en het Provinciaal Programma Energiestrategie (PPE). Dit jaar hebben we ons voorgenomen wind- en zonbeleid vastgesteld. Dit beleid is in lijn met de ruimtelijke inpassingsprincipes van de RES, met een aanscherping voor de clustereis van 4 windturbines buiten de grote clusters. Alleen dit laatste punt is nieuw ten opzichte van het eerder vastgestelde beleid. Wij vinden het belangrijk dat zorgvuldig wordt omgegaan met de ruimtelijke kwaliteit én schaarse energie infrastructuur (in verband met netcongestie). Voor het voorgenomen zonbeleid hebben wij voor een half jaar op de pauzeknop gedrukt zodat wij medeoverheden kunnen consulteren en het beleid verder kunnen uitwerken. Het provinciaal beleid schept duidelijkheid over wat waar wel en niet mogelijk is, zodat initiatiefnemers gericht aan de slag kunnen.

De ambitie voor zon op veld is gehaald

Het doelbereik op het gebied van zon ziet er goed uit, zie tabel 1. Het totaal van gerealiseerde projecten en projecten die nog in de pijplijn zitten komt uit op bijna 1,4 TWh. Dat is meer dan het nagestreefde gezamenlijk doel van 1,3 TWh. Het overzicht staat in de tabel hieronder.

Tabel 1: Stand van zaken grootschalige opwek zonne-energie in GWh (peildatum 01-07-2023) Voor de pijplijn wordt de gewogen pijplijn, met realistische slagingskansen weergegeven Bron zon-op-velde: RES monitor West-Overijssel en Twente Bron zon-op-dak: CBS zonnestroom (gerealiseerd) en RVO (SDE projecten in beheer juli 2023 voor pijplijn)

Fase	Zon-op-Veld	Zon-op-Dak	Totaal Zon
Pijplijn (gewogen)	326	97	423
Gerealiseerd	401	560	961
Totaal	727	657	1384

Voor wind is nog een inhaalslag nodig

Voor de gezamenlijk doelen voor windenergie geldt dat de tijd dringt. De RES-regio West Overijssel moet nog 1000 GWh aan windenergie ontwikkelen en de RES-regio Twente nog 777 GWh. Dat zijn in totaal circa 90 windturbines (afhankelijk van de omvang en locatie). Het is alleen haalbaar om aan de RES-doelen voor 2030 te voldoen, als we vanaf 1 januari 2024 initiatieven voor windprojecten in behandeling nemen. Het verlenen van vergunningen voor windprojecten neemt namelijk circa zes jaar in beslag. Op dit moment zijn er zeven principeverzoeken bij ons ingediend.

De provincie, als bevoegd gezag, voor wind dient zelfstandige en bovenlokale beleidskeuzes te maken

Indien een initiatiefnemer zich tot de provincie wendt met een plan voor windturbines, dan is de provincie verplicht dit in behandeling te nemen als het plan past binnen het provinciaal omgevingsbeleid. Wij hebben er bij gemeenten meermaals op aangedrongen om zoekgebieden voor wind vast te stellen zodat wij een initiatief daaraan kunnen toetsen. Zonder lokaal windbeleid moeten we ons als bevoegd gezag baseren op het provinciale beleid. Kortom: de mate waarin gemeenten in de regionale samenwerking mede regie kunnen hebben en richting kunnen geven, wordt bepaald door in hoeverre zij de afgelopen drie jaar een stap vooruit hebben gezet door het aanwijzen van zoekgebieden en vaststellen van eigen windbeleid.

Wij doen onze uiterste best om per 1 januari 2024 vastgesteld gemeentelijk beleid mee te laten wegen in de behandelingen van windinitiatieven. Hoewel de juridische mogelijkheden daartoe beperkt lijken, hebben we extern juridisch advies aangevraagd om alle opties te benutten. Ons voorgenomen windbeleid, inclusief een Omgevingseffectrapportage ligt begin 2024 ter inzage.

Consequenties van het voorgenomen provinciale beleid brengen wij in beeld

De afgelopen maanden hebben we gesprekken gevoerd met onze medeoverheden om de consequenties van ons voorgenomen beleid in beeld te brengen. In de overleggen is ook gesproken over welke projecten met het voorgenomen wind- en zonbeleid in het gedrang komen. Gelukkig lijkt dat om een beperkt aantal initiatieven te gaan. Voor die knelpunten blijven we in gesprek. Wij informeren u hierover bij de voorstellen voor het concept wind- en zonbeleid.

De RES 2.0 hoeft geen vertraging op te lopen

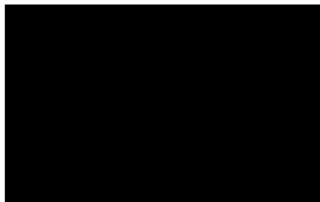
De gemeentelijke partners van de RES-regio's hebben kritische signalen afgegeven naar aanleiding van ons voorgenomen wind en zonbeleid (([brief Twente](#)), ([brief West Overijssel](#))). We realiseren ons dat er stevige opgaven liggen bij gemeenten in het verwerven van draagvlak voor realisatie van de afgesproken energiestrategie. We zijn ons bewust van de helder afgegeven signalen en blijven met de gemeenten in gesprek om te kijken waar we kunnen ondersteunen. Onze aanpak sluit immers aan bij de RES afspraken en is er op gericht dat de energietransitie niet stagneert, maar juist wordt aangejaagd. Wij blijven onze verantwoordelijkheid als provincie en als partner nemen om de doelen mede te behalen en blijven de samenwerking vanzelfsprekend opzoeken. In bijlage 3 en 4 vindt u de antwoordbrieven.

Netcongestie maken we zo inzichtelijk mogelijk

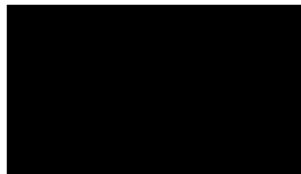
Op 21 juni 2023 hebben wij u toegezegd om, in deze Actualisatiebrief, in afstemming met de netbeheerder de gegevens over netcongestie zo inzichtelijk mogelijk te maken. Inzicht in de feitelijke situatie op het elektriciteitsnet (en mogelijke netcongestie) heeft continue aandacht van de netbeheerders. In de 'Bestuurlijke rapportage Overijssel' (van april 2023) zijn de situatie nu (2023) en de prognoses voor 2030 en 2035 opgenomen. Deze rapportage laat zien waar knelpunten ontstaan en welke knelpunten op basis van de huidige investeringsplannen (IP's) worden aangepakt door Enexis en/of TenneT in de komende jaren. Deze rapportage is gedeeld met alle gemeenten. Inmiddels heeft Enexis het Investeringsplan 2024 ter consultatie gepubliceerd. Een toelichting op dit investeringsplan voegen wij ter informatie bij. Het gehele IP is te vinden op: [Ons investeringsplan | Enexis Netbeheer](#).

Ook wijzen wij u graag op de Enexis [webpagina](#) waarop inzicht in de omvang van de actuele wachlijsten per hoogspanningstation wordt gegeven. De consultatieversie van het IP van TenneT te raadplegen op: [Investeringsplannen \(tennet.eu\)](#).

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter, A.P. Heidema

secretaris, N. Versteeg

De vindplaatsen van de stukken waarnaar in deze brief wordt verwezen zijn:

Instemming met RESsen: PS 2021/0135350

Voortgang RESsen: PS 2022/110305 en PS 2022/0174654

Vaststelling PPE: PS2022-015529

Stand van Zaken aanwijzen zoekgebieden: PS 2023-014016

Voorgenomen windbeleid: PS 2023-020819

Voorgenomen zonbeleid: PS2023-048724